



## Can Casaler

Sant Vicenç de Castellet

### Ubicació

**Comarca:** Bages  
**Lloc/Adreça:** Can Casaler. Boades. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET  
**Emplaçament** Carretera del Pont de Vilomara, trencant a la dreta davant de Boades.

### Coordenades:

**Latitud:** 41.68118  
**Longitud:** 1.8685  
**UTM Est (X):** 405825  
**UTM Nord (Y):** 4614997

### Classificació

**Número de fitxa** 08262-38  
**Àmbit:** Patrimoni immoble  
**Tipologia** Edifici  
**Estil / època:** Modern Contemporani  
**Segle** XVIII  
**Any** 1710  
**Estat de conservació** Bo  
**Protecció** Inexistent  
**Accés** Fàcil  
**Ús actual:** Productiu  
**Titularitat** Privada  
**Titular:** Ref. cad.: 006A00006  
**Autoria de la fitxa** María del Agua Cortés Elía  
**Data de registre de la fitxa:** dt., 13/04/2004 - 02:00

### Descripció

Actualment la casa ha perdut la seva fesomia inicial, fonamentalment a l'exterior; però conserva les voltes a la planta baixa, a l'espai que ocupaven els cellers. La façana principal de la casa s'obre a migdia, estructurant-se en tres crugies perpendiculars a la façana; la central i la lateral dreta són cobertes amb volta de mig punt de pedra. Eren antics cellers als que donen les boixes de les dues tines situades a la part de darrera, a la façana nord. Les tines són circulars i folrades amb cairons; una d'elles està dividida per la meitat amb un mur, possiblement per colar el vi a l'altre. La boixa consisteix en un forat central en una pedra a la que s'ha encastat una aixeta. Altre element característic és la llinda de la porta principal. En fer la reforma actual van quedar al descobert unes lletres il·legibles. La volta central té tres trams diferenciats, el primer amb un arc de mig punt al centre i el tercer presenta un desnivell que es tradueix en una diferència d'alçada en la volta que queda una mica més elevada. A l'estructura central s'han afegit diferents coberts. Actualment la casa es destina a restaurant i turisme rural. A l'exterior, a la banda sud, on hi havia els horts i a prop del torrent del Rubió, hi ha les restes d'una sínia que era moguda amb un ruc. Encara resta l'eix central de ferro amb una roda engranada que transmetia l'energia que permetia extreure l'aigua del pou.

## **Observacions:**

Coneguda també com can Fainé, pel nom del restaurant. Té dues tines.

## **Història**

La casa pertany a l'antic terme de Vallhonestà, tot i que no apareix a cap fogatge. La població del terme de Vallhonestà es va veure afectada per les epidèmies de pesta del segle XIV i els conflictes del XV, tot i que es va recuperar gràcies a l'economia agrícola basada fonamentalment en la vinya. Al 1375 a Vallhonestà hi havia 13 focs; la crisi de la baixa edat mitjana va reduir la població a 4 focs i no va ser fins a principis del segle XVIII que hi hagué una recuperació substancial amb 45 habitants censats l'any 1717. Actualment hi ha 22 masos. El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona: la Serra, Serracanta, cal Forns, can Vinyes, Sant Jaume, cal Marcet. Alguns d'aquests grans masos tenien algun mas rònec (abandonat) que van tornar a vendre o llogar a inicis del segle XVIII, fet que permet el repoblament de la zona (SUADES, 1987). Els actuals amos de cal Fainé la van comprar al 1710, donant-li el nom actual, ja que abans es deia cal Casalé o Casalet, com encara apareix en alguna cartografia. Segons informació de la propietària, la casa ja existia al 1400 i al 1500, tot i que no ho hem pogut comprovar documentalment. En els seus orígens era una petita casa d'uns 25m<sup>2</sup> que va ser ampliada amb successives ocupacions. Aquesta part més antiga es correspondria amb el tram central de la volta del mig, ja que hi ha diferenciació en l'obra de cada tram. Posteriorment s'ampliaria la casa en afegir les tines que són les característiques del segle XVII. Al segle XVIII es va convertir en posada dels traguiners que feien el recorregut de Manresa a Terrassa i Sabadell.

## **Bibliografia**

SANZ, D. (2004-2). Sant Jaume de Vallhonestà: patrimoni històric i monumental. A Dovella primavera-estiu 2004. SUADES, J. (1987). "El poblament de Vallhonestà dels anys 1750-1775: venda de masos deshabitats, aposentos i la construcció d'un molí fariner". Dovella nº 22, Manresa, p. 15-18. SUADES, J; i altres. (1986). "Sant Vicenç de Castellet" dins Ferrer i Alòs, Llorenç (coordinador). Història del Bages, col·lecció Història de les Comarques de Catalunya. Manresa, Parc Edicions, 1986.

